

Van Eigen Hand

Van Eigen Hand
grote en kleine verhalen

Christa Blokhuis

Eerste druk (2020)

© Christa Blokhuis

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Omslagillustratie: Biqing “Bea” Zhu (朱碧青)

Foto auteur: Bianca de Wit

Redactie: Marlies Vaz Nunes en Selma Griep

ISBN: 9789463987134

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Salsa Liene	3
Caelestis.....	8
Amersfoort aan zee.....	15
Eén week	23
Schelpen	30
Verdraaid.....	34
Gina	41
Die heerlijke geitenkaas.....	54
Een andere zomer	58

Een kaartje naar de hemel	64
Cirkels.....	69
De oorlog nam, zij kregen	72
De schuur	89
Blind date	95
Sonja	103
De ballentent.....	120
Dankwoord	173

Voorwoord

In deze verzamelbundel heb ik een selectie opgenomen van mijn verhalen die eerder gepubliceerd en/of bekroond zijn, plus drie nieuwe verhalen. Vaak vragen mensen mij waar ik over schrijf. Meestal leg ik uit dat ik schrijf om te vertellen over alles wat ik ervaar, en vooral over dingen die me fascineren. Ik schrijf over mensen, over groeien, loslaten en verdergaan. Elk van mijn verhalen is ontstaan. De ideeën landen zoals 's zomers libellen ineens zonnen op mijn knie. De gebeurtenissen in mijn verhalen zijn soms gebaseerd op bestaande mensen of waargebeurde feiten; toch heb ik de personages bedacht, en alles wat ze meemaken. Daardoor zijn mijn verhalen niet alleen mijn meest persoonlijke maar ook mijn meest individuele creaties. Vandaar de titel, “Van Eigen Hand”.

Leusden, februari 2020

Salsa Liene

Elk jaar in augustus viert Amersfoort Dias Latinos. De Hof is gedrenkt in cocktailjurken en openstaande casual bloesjes. Uit de boxen dreunt opzweepende dansmuziek. Heupen raken los en volgen de Latijns-Amerikaanse ritmes. Zodra het eerste donker de horizon verovert, komen de lampionnen aan weerszijden van het plein tot leven.

Ik doe mijn best om elegant te staan op mijn pumps die ik nooit draag en knik af en toe, want Vera praat tegen me. Silvia komt terug met twee witte wijn en een cola. Vera ruikt aan haar wijn en neemt een grote slok. Het stuk stof dat om haar rondingen spant is vast afkomstig uit een wereldwinkel, met die oriëntaalse figuren in warme kleuren, en is waarschijnlijk bedoeld als gordijn, niet als jurk. Ik voel me niet geroepen haar daarop te wijzen. Ik heb een andere roeping.

Terwijl ik de cola over mijn tong laat glijden en Vera en Silvia wedjes leggen om met een jongen te dansen, kijk ik naar het podium. Er wordt daar salsa en merengue gedanst en er heeft zich een aantal belangrijke mensen verzameld.

Vandaag moet het gebeuren. Mijn toekomst bepalen. Ik wacht totdat ik voel dat ik echt niet nog meer moed kan verzamelen.

‘Toilet,’ zeg ik tegen Vera en Silvia.

Tussen zwetende lijven door, vind ik mijn weg naar het podium. Vleugen haarlak slaan in mijn gezicht als ik diep ademhaal voor de laatste stap. Nu Maartje van ‘SOS Kinderdorpen Bolivia’ aanspreken en vragen of ik daar stage kan doen.

Vanaf hier gezien is De Hof een vlakke vol deinende schaduwen. Maartje is in gesprek met iemand anders. De twijfel duwt me bijna terug het publiek in. Ik check mijn redenen om hier te zijn. Wat betekent dit voor mij? Alles. Wat wil ik bereiken? De wereld verbeteren. Welke stappen ben ik bereid te nemen?

Er wordt een rolstoel op het podium getild. De dansende mensen maken ruimte, maar niet veel. Tussen een cross-body en een sombrero door, zie ik een meisje. Haar huid is bleek, haar gezicht ingevallen, haar schouders naar voren. Ze is van mijn leeftijd maar ze draagt een Justin Bieber-muts.

Als ik naar haar toe loop, landt het: kanker eet haar en ze is bijna op.

Maar er is iets in haar ogen dat leeft.

Misschien is het de muziek, die haar vingers optilt en laat trommelen op de leuning van haar rolstoel. Misschien zijn het de paren die langs haar wervelen, in combinatie met de zomernachtlucht die alle hormonen activeert. Of misschien is het de herkenning op haar gezicht bij het zien van de dansfiguren.

Ik grijp haar handen en trek haar overeind. Ik hoef niet te vragen of ze kan dansen. Alles aan haar straalt dat uit. En we dansen.

'Liene,' zegt ze.

'Salsa Liene,' zeg ik. Ze lacht. Het maakt niet uit dat we uit het ritme dansen. Het maakt niet uit dat we twee meisjes zijn. We gehoorzamen de evolutie die muziek en beweging samenbracht in onze genen. In een parallelle wereld ben ik haar en is zij mij. We doen het voor elkaar. We dansen onze eigen dans.

We. Party. Hard.

We gaan regelmatig afspreken. Vaak praten over onze eerste ontmoeting. Als we rond Kerst chocolade-fonduen bij mij thuis, vertellen we over onze nieuwe vriendjes. Later spelen onze kinderen samen en bieden ze ons denkbeeldige thee aan in een speelgoedser vies. Nog veel later klagen we over opgezwollen enkels en urineverlies. We worden vriendinnen voor het leven.

Aan de voorkant van het podium dringen een man en een vrouw zich tussen de dansers door. Pas op dat moment voel ik hoe fragiel de handen van Liene zijn. Ik laat haar bijna los, bang dat ik haar zal breken. Op haar voorhoofd glinstert zweet, zo veel dat het niet goed kan zijn.

De man en de vrouw begeleiden Liene terug naar haar rolstoel, drukken een naald in haar arm, vegen het zweet

van haar voorhoofd. Ze leggen een deken over haar heen en nemen haar mee.

Ik weet niet hoe lang ik bewegingloos op het podium heb gestaan. Wat me terughaal is de aanblik van Silvia die een jongen zoent. Ze trekt er een vies gezicht bij. Blijkbaar weet ze niet dat die jongen een half uur geleden stond te kotsen in het voorportaal van café Lobbés.

De menigte op De Hof raakt uitgedund, de muziek zwakt af. Als ik mijn haar uit mijn gezicht strijk, ruik ik een weeë geur van ziekte aan mijn handen.

Het was dus echt. Twee meisjes, los van de wereld. Salsa Liene en ik.

In 2013 schreef ik “Salsa Liene”. Het thema “Feest in de stad”, van de schrijfwedstrijd die ter ere van het 750-jarig bestaan van Wageningen werd georganiseerd, riep bij mij het beeld op van één van de grote festivals die mijn geboortestad Amersfoort rijk is: Dias Latinos. “Salsa Liene” werd opgenomen in de bundel die is samengesteld op basis van de beste inzendingen.

Caelestis

Buiten was het bitter koud en een ijzige wind waaide kil en hard over de rivier heen. De vlagen rukten aan mijn versleten jas, trokken aan mijn haren en de eerste witte vlokken daalden neer. De nacht zag grijs door de mengeling van een dun laagje sneeuw en het inktzwart van de hemelkoepel ver boven mijn hoofd.

Soms raasde een auto mij voorbij en was er heel even een verdichting in de uitgestrekte stilte die bestond uit het loeien van de wind en een onafgebroken geklop achter mijn ribben. De vrieskou was gul, verschrikkelijk gul, maar de mensen die mij passeerden in hun warme auto's waren zo krenterig dat ze er niet voor terugdeinsden het ijzige water in de kuilen op te spatten met hun rubberen banden, zodat grote spetters de onderkant van mijn jas bevuilden.

Ik bleef lopen; ik kon niet stoppen met het mechanisme dat ik beschreef als lopen. Mijn voetstappen zakten steeds dieper weg in de opgehoogde ondergrond en het koude vocht sijpelde tussen de naden van mijn schoenen door in mijn sokken. Straatlantaarns hulden me in hun gele schijnsel en mijn schaduw kroop als een zombie achter me aan bij elke stap die ik zette.

Van tijd tot tijd werden mijn ogen aangetrokken door het schermpje van de telefoon in mijn verkleumde hand. De knopjes werden omgeven door een blauwig licht als ik op het rode hoorntje drukte, want ik durfde niet te bellen. Ten eerste kende ik niemand om te bellen en ten tweede kende ik geen enkel telefoonnummer uit m'n hoofd, behalve het landelijk alarmnummer.

De straten waren verlaten; geen mens passeerde me; geen hond, geen rat waagde het om deze gure weersomstandigheden te trotseren. De blinde veiligheidsschermen van de etalages waren neergelaten zodat de winkelpromenade meer weg had van een spookstad dan van het hoog aangeschreven winkelparadijs waarvoor in elke toeristenfolder uitgebreid reclame werd gemaakt.

Een schrijnend gevoel verspreidde zich prikkelend over mijn wangen en het vocht in mijn ogen leek te stollen; knippen durfde ik niet, bang dat mijn wimpers vast zouden kleven aan mijn onderste ooglid.

Plotseling zag ik tussen de warrige witte kralenketting door het gebouw waar ik onbewust naar op zoek was geweest. Ik bewoog de verstijfde vingers van mijn linkerhand en mijn knokkels schuurden over de ruwe stof van de binnenkant van mijn jaszak. Het licht dat van binnen kwam viel gelaten over het laagje sneeuw voor de dubbele deuren.

Ik forceerde mijn hand uit mijn jaszak en duwde één van de deuren open. Een vlaag van warmte stortte zich over mijn gezicht, bijna zo heet als stoom en ik deed moeite om gewoon te blijven ademen.

De vrouw achter de receptiebalie knikte me vriendelijk toe toen ik langs slenterde en plaatsnam op de groen beklede stoel die het verst van de koude buitenlucht verwijderd was. Er zat op de bankjes tegenover mij een oudere man met een wandelstok tussen zijn benen geklemd. Ik probeerde zijn blik te vangen om hem bemoedigend toe te lachen, maar zijn waterige ogen staarden langs me heen.

Achter me zwom een tiental soorten tropische vissen rond in een aquarium dat de helft van de wand van de wachtkamer besloeg. De felle warme kleuren hielden mijn aandacht vast; ik volgde het zwaaien van de waterplanten, het wegschieten van kleine zilverkleurige visjes met blauwe strepen op hun rug en het logge voortbewegen van een oranjegrijze garnaal.

De tijd gleed voorbij, niet tikkend, niet langzaam, niet snel, maar strelend als een warme deken die met zachte hand de vrieskou uit mijn botten en huid wist te verdrijven. Het tintelen van mijn ledematen hield me alert, zodat ik niet zo omvallen om te slapen, of nooit meer wakker te worden.

Uren verstreken; ik wist het omdat het aantal mensen dat met bleke gezichten binnenkwam afnam en op een

gegeven moment de aardige vrouw achter de balie werd afgelost door een andere vrouw. Ze liet haar hautaine ogen door de wachtkamer gaan en bleef hangen bij mij. Ik voelde haar priemende blik rusten op mijn gebogen hoofd en ik frummelde onrustig met mijn vingers, die verkleurd waren tot een rozerood dat me deed denken aan babyhuid. Nog meer wist ik dat de tijd verstreek doordat de cijfers rechts onderin het schermje van de telefoon versprongen, stuk voor stuk.

Voetstappen, waarvan ik kon horen dat de persoon in kwestie vaker kordaat had opgetreden, naderden mij en ik probeerde onafgebroken te staren naar de lichtpaarse achtergrond van het beeldschermje. Misschien kon ze zien dat ik het ding gevonden had en dat het niet van mij was.

‘Pardon jongedame, maar het ziekenhuis is geen plaats voor zwervers.’

Langzaam hief ik mijn hoofd op en trachtte haar medelijden op te wekken, maar haar ogen waren onverbiddelijk. De man tegenover mij gaf geen reactie toen de receptioniste ook hem aansprak om terug te keren naar de kille straten gevuld met een deken van ijzig dons.

Ze schudde aan zijn schouder. Net voor ik naar buiten stapte, rolde hij als een lappenpop opzij en schreeuwde de vrouw om een dokter.

De buitenlucht haakte zich vast op de huid van mijn wangen en ik begroef het puntje van mijn kin zo diep mogelijk in de plooien van mijn sjaal, toch leek de snijdende wind minder pijnlijk dan enkele uren eerder. De kou die mijn bovenbenen eerst teisterde leek nu opgelost dankzij de verkwikkende warmte in de wachtkamer en ik vatte de moed op om een sms'je te sturen.

Enkele straten verder sloeg ik een doodlopende laan in en in een hoek achter de vuilcontainers liet ik mezelf tegen de muur zakken. De bevroren waterdruppels smolten door mijn lichaamswarmte en lieten natte plekjes op mijn jas achter.

“hallo”, begon ik te typen, maar dat leek me toch niet echt origineel.

Mijn oren vingen het verwaaide geluid van beierende klokken op en ik realiseerde me plotseling dat de ochtendmis over niet al te lange tijd zou beginnen. Een glimlach ontsnapte aan mijn verkrampte kaken.

“hi, ik ben Yulia en ik ben 14 jaar”

Het indrukken van de knopjes ging lastig en ik vergat steeds te wachten totdat de cursus was uitgeknipperd. Mijn gewrichten leken haast reumatisch, zo traag verschenen de nieuwe tekens maar met opeengeklemd tanden ging ik door.

“ik ben weggelopen uit het weeshuis want ik kon daar niet langer blijven”